

2014. (spod)letelo

VANESSA ČOKL
ALEŠ LEDNIK
JURE STOJAN

"Osebo, ki omahuje, si ne upa izraziti osebnih pogledov in ne zna z lastno energijo pritegniti drugih, bi parlamentarci le težko podprli za komisarko," je na Večerovih Pogledih napisala za mnoge favoritka za komisarski sedež, če pri nas ne bi bilo vse politično, strankarsko, bivša evropska poslanka Romana Jordan, ko je v Bruslju hudo grdo spodletelo prvi slovenski premierki Alenki Bratušek. Katastrofa Bratušek, je o Slovenki, ki je ponižana ostala pred vrati Evropske komisije, pa se ji je, in Sloveniji, lep čas prikazoval celo podpredsedniški položaj v posadki bivšega luksemburškega premierja Jeana-Clauda Junckerja, zgrožen za European Voice napisal Dave Keating. Kandidatka za komisarko iz Slovenije evroparlamentarcev ni prepričala niti v eni točki. Ne z znanjem angleščine ne s splošnimi, a prevzetnimi odgovori, za katere se je potem opravičevala, da so ji jih napačno svetovali. Vsi drugi so (bili) krivi za ta polom, samo iz Junckerjeve komisije izločena gospa ne. Bivša predsednica vlade, zdaj poslanka najmanjše parlamentarne stranke, je pred koncem leta pokazala - rdeči karton vladi Mira Cerarja, tistega predsednika, ki je slovensko blamažo v Bruslju reševal s čez noč izumljeno Violeto Bulc, poprvonovembrsko komisarko za promet. Sto dni Cerarjeve vlade je sto izgubljenih dni, je obelodanila Bratuškova, ki je v novejšo evropsko zgodovino po bruseljskem padcu odšla kot "edina Junckerjeva totalna napaka". Njen nesojeni evropski šef JCY se še drži, a ima za seboj že eno glasovanje o nezaupnici, zaradi luksemburške davčne oaze.

V letu trojih volitev v Sloveniji: za evroparlament, predčasnih parlamentarnih in lokalnih, je s seznama parlamentarnih strank padla SLS, zgodovinsko (Anton Korošec) najstarejša tukajšnja.

Južni tok je poniknil v 2014. Čez noč in nepovratno. Povračilni ukrep Vladimirja Putina po EU-antiviruskih sankcijah v letu, ko je bil Krim

glavna politična igračka in je na meji Evropske unije ves čas rusko-ukrajinsko brbotala nova hladna vojna. Vse svetovne vojne so v resnici vojne za energijo. Evropa pa je v tehnološkem pogledu že zdavnaj brez bodočnosti, je, ko se je zakuhal zgodaj spomladi Krim, na Pogledih priobčil zgodovinar dr. William Klinger: "Po 1945. se je Nemčija, po porazu, orientirala na izvozni model razvoja (podobno kot Kitajska pred nekaj desetletji), kjer se že etablirane tehnologije optimizira za masovno proizvodnjo. Inovacija se je definitivno premaknila k dvema supersilama - ZDA in ZSSR -, da bi se po koncu hladne vojne preselila na Daljni vzhod."

"Tudi v Mariboru smo doživeli in preživeli drugi krog. Še sedem jih ostane do dna," je po županskih volitvah zaključil pogledovec Marko Radmilovič. Francu Kanglerju, ki so ga pred dvema zimama odnesle vstaje proti oblastni aroganci, se vrnitev na mariborsko občino ni posrečila, so se pa prvi vstajniki zgodili vstajniškemu županu Andreju Fištravcu. Prve vstaje so spodletele, nezadovoljstvo pa v Mariboru, ki ga je mestna oblast z iz Ljubljane začasno uvoženim šefom mestne uprave obsodila na bankrot na celi črti, spet brsti.

Razlastitev upnikov propadle portugalske banke Espirito Santo. To je ponesrečeni finančno-politični poskus leta. Nekdaj največja zasebna banka se je poleti znašla na robu stečaja, davkoplačevalci so jo dokapitalizirali. Portugalska centralna banka lastnikov podrejenih obveznic ni izbrisala, kar so še kako na svoji koži čutili na primer mali delničarji tudi davkoplačevalsko dokapitalizirane še vedno državne Nove KBM, ampak je nezavarovane upnike pustila na "slabem jedru", skupaj s slabimi terjatvami, dobre terjatve in zavarovane upnike pa prenesla na novoustanovljeno "dobro banko". Učinek je bil pa enak: od denarja upnikom ni ostalo skoraj nič. Dvajset jih je zato vložilo tožbo na Sodišče Evropske unije v Luksemburgu.

Največji tehnološki flopi leta 2014 še niso usodno vplivali na nas. Eni so

nas zabavali, drugi opominjali, tretji so nakazali, da bomo kmalu še bolj odvisni od tehnologije, kot smo že, in da bo še bolj invazivno vstopila v našo zasebnost. Svet je ploskal, ko je kraljica Elizabeta II. londonski muzej znanosti odprla s prvim svojim tvitom. Po fotografijah sodeč, bi bil moral priti z Applovega iPada, a se je izkazalo, da je čivknil nekdo drug. Z iPhona. Facebook je manipuliral s čustvi uporabnikov, ameriška administracija pa je vohunski satelit, ki naj bi bil skrbno varovana skrivnost, v vesolje izstrelila tako rekoč vsem na obeh iz predmestja Los Angelesa. Več kot sto zvezdnikov je utrpelo "moralno" škodo, ko so zaradi vdora hekerjev v Applov iCloud po spletu zaokrožile njihove "gole" fotografije, še večji škandal pa je nastal, ko so domnevno severnokorejski hekerji vdrlili v mrežo filmskega mogula Sony Pictures in razkrili več poslovnih in osebnih skrivnosti hollywoodskih zvezdnikov. Samo zato, ker naj bi jih bila zmotila filmska parodija o njihovem ljubljem vodji, enem zadnjih samodržcev na svetu.

BlackBerry je poskušal vstati od mrtvih s passportom in bil zaradi škatlaste zasnove deležen posmeha. Nokia ni niti dobro predstavila svojega prvega androidnega telefona, ko jo je kupil Microsoft. Posel ni bil slab, toda velikan iz Redmonda kljub temu prednjači med najslabšimi poslovnimi odločitvami leta. Želel je tekmovati z Amazonom na trgu bralnikov e-knjig in od založbe Barnes&Noble kupil bralnik Nook za 300 milijonov dolarjev. In ga nekaj mesecev kasneje prodal za 62 milijonov dolarjev. Zanimanje za nosljivo elektroniko, še posebej pametne ure, raste, toda to še ne pomeni, da je bilo letos pametno investirati v napravo, ki jo poganja Googlov nepotrebno kompliciran in omejujoč android. Leto 2014 bi moralo biti tisto, ko bo letna rast trga tablic z več kot 50 odstotki poletela v nebo, pa je zgrmela na pičlih 7 odstotkov. In leto, v katerem bi Google Glass moral nagovoriti široke ljudske množice, a so načrte, masovno proizvodnjo in razvoj začasno ustavili. Najtemačnejša

Page: 11

Reach: 108000

Country: SLOVENIA

Size: 575 cm2

2 / 2

zgodba leta je bil Uber. Radi bi se motili, a prihodnje leto bo to internetna nevtralnost.

Svet pa, svet pa gre ekspresno k mejam znanosti. Ko začne pred umetno inteligenco svariti um kot Stephen Hawking, še eden s Pogledov 2014, kje smo?

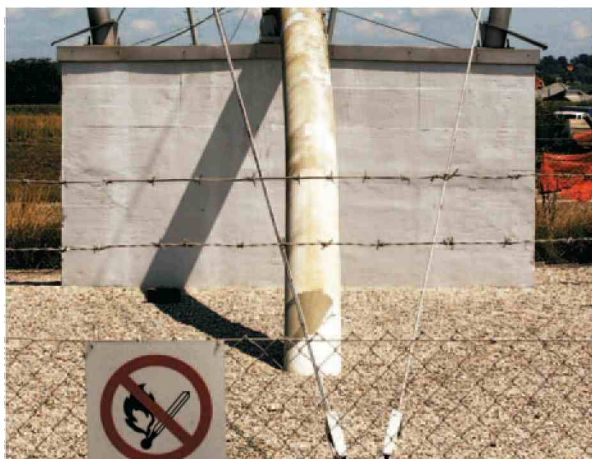
Kje smo

(Tit Košir)

(Marko Vanovšek)

(Janko Rath)

(Reuters)